

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 (forslag til retsplejelovens §§ 9 og 13), og § 109 og bemærkningerne hertil.

2.2.1.9. Domstolenes Strukturkommission har desuden overvejet behovet for en omlægning eller yderligere opdeling af de nuværende to landsretskredse, bl.a. med henblik på at opnå, at landsretterne personalemæssigt bliver nogenlunde lige store

Under kommissionens drøftelser har en række af de medlemmer, der repræsenterer brugerne af domstolene, tilkendegivet, at for brugerne er det afgørende ikke landsretternes størrelse, men derimod, at landsretterne fungerer godt og effektivt, herunder at de enkelte afdelinger fungerer nogenlunde ensartet og som dele af en enhed.

Kommissionen finder i lyset heraf, at der ikke er grundlag for at omlægge eller yderligere opdele landsretskredsene, idet landsretternes fremtidige opgaver ikke giver anledning hertil. Tværtimod vil Retsplejerådets forslag om at gøre byretterne til den almindelige førsteinstans i civile sager betyde, at behandlingen af en række civile sager, der i dag behandles af landsretterne som første instans, bliver flyttet til byretterne.

Der henvises til betænkning nr. 1398/2001 side 363-365.

Justitsministeriet er enig i, at der ikke er grundlag for at foretage ændringer i landsretskredsene.

Domstolenes Strukturkommission har også overvejet spørgsmålet om, hvorvidt visse af landsretternes nuværende btingsteder bør nedlægges i forbindelse med gennemførelsen af den foreslåede ændring af retskredsstrukturen, jf. betænkning nr. 1398/2001 side 365-367. Domstolsstyrelsen har over for Justitsministeriet oplyst, at man i forbindelse med gennemførelsen af den foreslåede reform agter at nedlægge btingstederne i Svendborg, Næstved, Slagelse og Holbæk, og at man i øvrigt vil justere de geografiske områder for visse af btingstederne med henblik på, at der til hvert btingsted fortsat er henlagt en eller flere hele byretskredse.

2.2.2. Ledelsen af retterne

2.2.2.1. Det ledelsesmæssige ansvar for de administrative opgaver ved retterne

Stillingen som chef for det enkelte byretsembede bør efter Domstolenes Strukturkommissions opfattelse besættes med en dommer, og kommissionen foreslår, at cheferne ved de foreslåede nye og større embeder betegnes præsidenter ligesom ved de største byretter i dag. Som udgangspunkt bør det være en person, der allerede forud for udnævnelsen til præsident er ud-

nævnt til dommer, men det bør dog ikke være udelukket, at der i særlige tilfælde kan udnævnes en præsident, der ikke i forvejen er dommer, men som opfylder betingelserne for at blive udnævnt til dommer.

Kommissionens forslag om, at præsidenten skal være dommer, begrundes navnlig med, at en række af præsidentens beføjelser vil være rettet mod at administrere forholdene for embedets øvrige dommere, og at det også i øvrigt på grund af stillingens og opgavernes karakter er væsentligt, at præsidenten har et indgående kendskab til arbejdet ved domstolene og arbejdet som dommer. Desuden vil det i praksis ofte være vanskeligt at adskille de administrative funktioner fra de judicielle, og bl.a. ud fra ressourcemæssige betragtninger bør der være mulighed for, at præsidenten i perioder også kan virke som dommer i retten.

Kommissionen forudsætter, at de foreslåede nye byretter ligesom nogle af de nuværende embeder opdeles i afdelinger, bl.a. med et retssekretariat med fast tilknyttede jurister. Kommissionen anfører, at retssekretariatet ud over skriftlig forberedelse i civile sager, berammelser, forkyndelser, indkaldelser af vidner og parter, protokollering i retten, skrivning af domme mv. også bør varetage en række opgaver af juridisk karakter, således at retssekretariatets jurister efter nærmere aftale med den dommer, der er ansvarlig for en sag, i væsentligt omfang medvirker ved sagsforberedelsen, herunder afholder eller deltager i visse forberedende retsmøder samt tager stilling til visse tvister under forberedelsen, spørgsmål om syn og skøn, om sagen er klar til berømmelse mv. Der bør endvidere være mulighed for en vis specialisering, hvor særlige sagstyper behandles af forskellige sekretariatsmedarbejdere.

Efter kommissionens opfattelse bør der endvidere oprettes et administrativt sekretariat knyttet til præsidenten. Det administrative sekretariat vil især kunne bistå præsidenten med den daglige ledelse af embedet for så vidt angår kasse- og regnskabsvæsen, herunder opgaver af bevillings- og budgetmæssig karakter, personale- og lønadministration, bygningsadministration, teknologianvendelse og den administrative tilrettelæggelse af sagsbehandlingen.

Kommissionen finder, at det bl.a. i lyset af de fremtidige embeders foreslåede størrelse generelt vil være hensigtsmæssigt, at de administrative sekretariater repræsenterer en bredere uddannelsesmæssig baggrund end ved de nuværende byretter. De administrative sekretariater bør således kunne omfatte ikke blot medarbejdere med en juridisk og en kontorfaglig baggrund, men også medarbejdere med en økonomisk/regnskabsmæssig baggrund og med særlig it-kompetence.